

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN NGỌC MAI

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO TẠI HUYỆN NA HANG
TỈNH TUYÊN QUANG**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN NGỌC MAI

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO TẠI HUYỆN NA HANG
TỈNH TUYÊN QUANG**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN THỊ NHUNG

THÁI NGUYÊN – 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu luận văn này là đúng sự thật và chưa từng được sử dụng bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ trong việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Tuyên Quang, ngày 01 tháng 07 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Ngọc Mai

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành đề tài này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của nhiều tổ chức, cơ quan, tập thể và cá nhân. Tôi xin trân trọng bày tỏ lời cảm ơn tới tất cả các tập thể, cơ quan và cá nhân đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu.

Trước tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Trần Thị Nhung, người đã trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, các thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, những người đã truyền thụ những kiến thức quý báu trong thời gian theo học và nghiên cứu của tôi.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Sở Tài chính, Sở Lao động Thương binh và Xã hội, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Cục Thống kê tỉnh Tuyên Quang, cảm ơn sự giúp đỡ của UBND huyện, xã và các hộ nông dân đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thu thập tài liệu và kiểm nghiệm kết quả nghiên cứu của đề tài.

Một lần nữa, tôi xin trân trọng cảm ơn và ghi nhận tất cả sự giúp đỡ quý báu đó.

Tuyên Quang, ngày 01 tháng 7 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Ngọc Mai

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ TỰ VIẾT TẮT.....	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và đóng góp của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ GIẢM NGHÈO	5
1.1. Cơ sở lý luận về nghèo đói.....	5
1.1.1. Quan niệm chung về nghèo đói.....	5
1.1.1.1. Quan niệm về đói nghèo trên thế giới.....	5
1.1.1.2. Quan niệm về nghèo đói ở Việt Nam.....	7
1.1.2. Các chỉ tiêu đánh giá nghèo đói.....	8
1.1.2.1. Các tiêu chí đánh giá nghèo đói trên thế giới.....	8
1.1.2.2. Tiêu chí đánh giá đói nghèo ở Việt Nam.....	9
1.1.3. Những nhân tố tác động đến nghèo đói.....	11
1.1.3.1. Nhóm nguyên tố thuộc về điều kiện tự nhiên - kinh tế - xã hội.....	11
1.1.3.2. Nhóm nhân tố liên quan đến cộng đồng.....	14
1.1.3.3. Nhóm nhân tố liên quan đến mỗi cá nhân và hộ gia đình.....	15
1.1.3.4. Các nhân tố xã hội.....	17
1.2. Cơ sở thực tiễn về nghèo đói.....	17

1.2.1. Tình hình nghèo đói trên thế giới và ở Việt Nam.....	17
1.2.1.1. Tình hình nghèo đói trên thế giới.....	17
1.2.1.2. Tình hình nghèo đói ở Việt Nam	19
1.2.2. Kinh nghiệm giảm nghèo ở các nước trên thế giới, của các tỉnh và bài học cho huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang.....	22
1.2.2.1. Kinh nghiệm giảm nghèo của Hàn Quốc.....	22
1.2.2.2. Kinh nghiệm giảm nghèo của Đài Loan	24
1.2.2.3. Kinh nghiệm giảm nghèo của Trung Quốc.....	25
1.2.2.4. Kinh nghiệm giảm nghèo của tỉnh Quảng Ninh	26
1.2.2.5. Kinh nghiệm giảm nghèo của tỉnh Hà Giang.....	28
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	31
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	31
2.2.1.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp	31
2.2.1.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp	31
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu	34
2.2.2.1. Đối với thông tin thứ cấp	34
2.2.2.2. Đối với thông tin sơ cấp.....	34
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	34
2.2.3.1. Phương pháp phân tổ.....	34
2.2.3.2. Phương pháp hàm sản xuất Cobb - Douglas.....	34
2.2.3.3. Phương pháp so sánh.....	35
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	35
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh tình hình sản xuất của hộ.....	35
2.3.2. Các chỉ tiêu bình quân.....	35
2.3.3. Chỉ tiêu hiệu suất biên một đơn vị của biến độc lập	36

Chương 3: THỰC TRẠNG NGHÈO GIẢM VÀ CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG TỚI NGHÈO ĐÓI TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NA HANG, TỈNH TUYÊN QUANG.....	37
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang.....	37
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	37
3.1.1.1. Vị trí địa lý	37
3.1.1.2. Đặc điểm địa hình	37
3.1.1.3. Đặc điểm thời tiết, khí hậu, thủy văn.....	38
3.1.1.4. Tài nguyên đất.....	38
3.1.1.5. Tài nguyên nước.....	40
3.1.1.5. Tài nguyên khoáng sản	40
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội huyện Na Hang.....	41
3.1.2.1. Tình hình dân số và lao động.....	41
3.1.2.2. Kết cấu cơ sở hạ tầng	42
3.1.2.3. Tình hình phát triển kinh tế xã hội huyện Na Hang.....	44
3.2. Thực trạng nghèo đói của huyện Na Hang.....	47
3.2.1. Thực trạng nghèo đói của Huyện Na Hang	47
3.2.2. Những chính sách thực hiện giảm nghèo của huyện	48
3.2.2.1. Chính sách tín dụng ưu đãi cho hộ nghèo.....	48
3.2.2.2. Chính sách đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng	49
3.2.2.3. Chính sách hỗ trợ giáo dục cho người nghèo	50
3.2.2.4. Chính sách hỗ trợ y tế cho người nghèo	51
3.2.3. Thực trạng nghèo đói của các hộ điều tra	52
3.2.3.1. Tình hình chung của các hộ điều tra	52
3.2.3.2. Kết quả phân tổ thu nhập của nhóm hộ.....	59
3.2.3.3. Phân tích tình hình sản xuất và thu nhập của hộ.....	63

3.2.3.4. Các nguyên nhân đói nghèo của hộ	66
3.2.4. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng tới thu nhập của hộ nông dân điều tra	70
3.2.4.1. Đất đai trong sản xuất của hộ.....	70
3.2.4.2. Vốn của hộ	71
3.2.4.3. Kinh nghiệm sản xuất của chủ hộ	72
3.2.4.4. Lao động của hộ	73
3.2.4.5. Việc làm phi nông nghiệp của hộ.....	74
3.2.5.Đánh giá ảnh hưởng của các nhân tố tới thu nhập của hộ bằng hàm sản xuất Cobb-Douglas	75
3.2.6. Đánh giá về tình trạng giảm nghèo của huyện Na Hang	78
Chương 4: CÁC GIẢI PHÁP CHỦ YẾU GIẢM NGHÈO ĐỐI VỚI HỘ NÔNG DÂN HUYỆN NA HANG, TỈNH TUYÊN QUANG.....	81
4.1. Quan điểm, phương hướng giảm nghèo đối với hộ nông dân huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang	81
4.1.1. Quan điểm về giảm nghèo	81
4.1.2. Phương hướng giảm nghèo	82
4.2. Một số giải pháp giảm nghèo cho hộ nông dân huyện Na Hang.....	84
4.2.1. Nhóm giải pháp về tổ chức thực hiện	84
4.2.1.1. Xác định rõ đối tượng thuộc diện nghèo.....	84
4.2.1.2. Đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền, vận động trong nhân dân.	84
4.2.1.2. Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ các xã và cán bộ làm công tác xóa đói giảm nghèo	85
4.2.1.3. Tổ chức đào tạo, tập huấn khoa học kỹ thuật cho người dân	85
4.2.1.4. Thực hiện hỗ trợ xóa đói giảm nghèo cho một số hộ điển hình	86
4.2.2. Những giải pháp về kinh tế.....	86
4.2.2.1. Đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp - nông thôn.....	86

4.2.2.2. Phát triển sản xuất trồng trọt	87
4.2.2.3. Phát triển chăn nuôi.....	88
4.2.2.4. Phát triển nghề rừng	88
4.2.2.5 Phát triển các ngành nghề phụ trong nông thôn.....	89
4.2.2.6. Giải pháp về vốn	89
KẾT LUẬN	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO	93

DANH MỤC CÁC KÝ TỰ VIẾT TẮT

BHYT	: Bảo hiểm y tế
CSHT	: Cơ sở hạ tầng
KTXH	: Kinh tế xã hội
LĐ	: Lao động
TBTB & XH	: Lao động thương binh và xã hội